

ΩΡΙΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΛΑΣΗΣ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	RA	DEC	MAG	ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΣΕ Ε.Φ.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
α Ori	5.55.2	+07.27'	0.42	άστρο	650	Betelgeuse. Ερυθρός υπεργίγαντας, το 8 ^ο σε μέγεθος άστρο του ουρανού. Με γυμνό οφθαλμό και κιάλια είναι ελαφρά πορτοκαλί ενώ με τηλεσκόπιο, βαθύ κίτρινο. Είναι το πρώτο άστρο μετά τον Ήλιο που μετρήθηκε ο δίσκος του. Δίνει άριστες συντεταγμένες .
β Ori	5.14.5	-08.12'	0.18	άστρο	860	Rigel. Το λαμπρότερο άστρο του αστερισμού και 6 ^ο του ουρανού είναι διπλό με διαχωρισμό 9.4" και μεγάλη διαφορά μεγέθους (0.3/6.8). Το δευτερεύον είναι και αυτό διπλό.
δ Ori	5.32.0	-00.18'	2.4/6.8	διπλό	900	Mintaka. Διπλό για κιάλια με διαχωρισμό 53".
ζ Ori	5.40.7	-01.57'	1.9/3.7	διπλό	700	Alnitak. Δύσκολο διπλό με διαχωρισμό 2.6" και ικανή διαφορά μεγέθους. Το πρωτεύον είναι και αυτό φασματοσκοπικά διπλό.
η Ori	5.24.5	-02.24'	3.6/4.9	διπλό	900	Πολύ δύσκολο διπλό με διαχωρισμό 1.7". Τεστ seeing.
ι Ori	5.35.4	-05.55'	2.9/7.0	διπλό	2.300	Όμορφο διπλό με διαφορά μεγέθους και διαχωρισμό 11.3". Στο ίδιο πεδίο και το διπλό Σ 747 (4.7/5.5 και διαχωρισμό 36")
ρ Ori	5.13.3	+02.52'	4.6/8.5	διπλό		Πολύ όμορφο διπλό με διαφορά μεγέθους, ωραία χρώματα (κίτρινο-σιέλ) και διαχωρισμό 7.1" !!!! Σ 654
σ Ori	5.38.7	-02.36'	3.7/8.8/ 6.6/6.6	τετραπλό		Τετραπλό Ν/Δ του ζ Ori, με διαχωρισμό 11.5"/12.7"/41,5". Πρόκειται για πενταπλό άστρο, γιατί το πρωτεύον είναι και αυτό διπλό, αλλά με διαχωρισμό 0.25".
Collinder 70	5.36.2	-01.12'		Ανοικτό σημήνος	1500	Υπέροχο ανοικτό για κιάλια που "γεμίζει" ολόκληρη την ζώνη του Ωριώνα. Μεταξύ των δ και ε όμορφη αλυσίδα σχήματος S.
M 42-M 43	5.35.3	-05.23'		Νεφέλωμα	1350	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1.
NGC 1973- 1975-1977	5.35.2	-04.44'		Νεφέλωμα	1500	Running Man Nebula. Αρκετά λαμπρά νεφελώματα, εκπομπής και ανακλάσεως, που βρίσκονται 0.5° περίπου βόρεια του M 42. Το NGC 1977 περιέχει και ένα ανοικτό σημήνος. Μικρή βελτίωση στα φίλτρα UHC και Deep Sky.
NGC 1980	5.35.3	-05.54'		Νεφέλωμα	1350	Νεφέλωμα εκπομπής, ακριβώς νότια του M42 και γύρω από τα άστρα ι Ori και 43 Ori. Σχεδόν δεν ξεχωρίζει από το M 42.
NGC 1981	5.35.2	-04.26'	4.2	Ανοικτό σημήνος	1300	Λαμπρότατο ανοικτό, χωρίς καλή συγκέντρωση, που είναι 1° περίπου βόρεια του M 42 και λίγο βορειότερα του NGC 1977.
M 78- NGC 2064- 2067-2071	5.46.7	+00.03'	8	Νεφέλωμα	1600	Λαμπρό, τριγωνικό, θυμίζει μάλλον κομήτη. Στο ίδιο πεδίο και τα πολύ αμυδρά NGC 2064-2067 και λίγο πιο Β/Δ το NGC 2071 με ωραίο διπλό στο κέντρο. Μικρή βελτίωση σε όλα με το φίλτρο LPR.
NGC 2024	5.41.9	-01.51'		Νεφέλωμα	1500	The Flame. Μέτρια λαμπρό νεφέλωμα σε επαφή σχεδόν με τον ζ Ori και δυτικά αυτού. Μεγάλη κάθετη σκοτεινή γραμμή χωρίζει το νεφέλωμα στην μέση. Φίλτρο UHC και απουσία του ζ Ori από το πεδίο.
NGC 2023, IC 434, B 33	5.41.6 5.40.9	-02.14' -02.28'		Νεφέλωμα Νεφέλωμα	800	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2.
NGC 1999	5.36.5	-06.42'		Νεφέλωμα		Λαμπρό νεφέλωμα με αστέρι 10 ^{ου} μεγέθους στο κέντρο. Με μεγάλη μεγέθυνση, διακρίνουμε δίπλα στο άστρο ένα πολύ όμορφο σκοτεινό νεφέλωμα !!!!!
NGC 1788	5.06.9	-03.21'		Νεφέλωμα		Αρκετά λαμπρό νεφ. ανακλάσεως. Βοηθάει λίγο το φίλτρο LPR
NGC 2174 NGC 2175	6.09.7 6.09.8	+20.30' +20.19'	6.8	Νεφέλωμα Αν. σημήνος	6400	Αρκετά λαμπρό και μεγάλο νεφέλωμα εκπομπής, με ανοικτό σημήνος, ακριβώς ,νότια. Χαμηλή μεγέθυνση και φίλτρο UHC για το νεφέλωμα μόνο.
NGC 2022	5.42.1	+09.05'	11.9	Πλανητικό νεφέλωμα	6900	Μέτρια λαμπρό, μικρό, στρογγυλό πλανητικό νεφέλωμα. Από 8". Φίλτρα UHC η Ο III. PK 196-10.1
NGC 1662	4.48.5	+10.56'	6.4	Ανοικτό σημήνος	1300	Αρκετά λαμπρό ανοικτό. Τα περισσότερα άστρα χωρίζονται σε ζεύγη
NGC 2112	5.53.9	+00.24'	9.1	Ανοικτό σημήνος		Μέτρια λαμπρό ανοικτό.
NGC 2141	6.03.1	+10.26'	9.4	Ανοικτό σημήνος	12000	Όμορφο, πολύ πλούσιο, αλλά και σχετικά αμυδρό ανοικτό. Αρχαίο , ηλικίας 4 δις ετών.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	RA	DEC	MAG	ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΣΕ Ε.Φ.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
NGC 2169	6.08.4	+13.57'	5.9	Ανοικτό σμήνος	3600	Λαμπρότατο ανοικτό με τριγωνικό σχηματισμό άστρων. Αποτελείται από δύο διαφορετικά τμήματα.
NGC 2194	6.13.8	+12.48'	8.5	Ανοικτό σμήνος	5200	Πλουσιότατο, με αλυσίδα άστρων N/Δ.
Collinder 69	5.35.1	+09.56'	2.8	Ανοικτό σμήνος	1600	Με κιάλια και μικρά τηλεσκόπια, αποτελεί ωραία αλυσίδα άστρων. Περιλαμβάνει τους φ και λ Orionis και σχηματίζει το κεφάλι του Ωρίωνα.
W Orionis	5.05.2	+01.11'	6.1	άστρο άνθρακα	700	Πολύ όμορφο άστρο άνθρακα.
BL Orionis	6.25.3	+14.43'	6.3	άστρο άνθρακα	1300	Βαθύ πορτοκαλί άστρο άνθρακα.
PK 190-17.1	5.05.6	+10.42'	12	Πλανητικό νεφέλωμα		Σχεδόν αστρικό, μέτρια λαμπρό. Το βρίσκουμε ευκολότερα με εναλλαγή φίλτρου UHC. Για σύγκριση υπάρχει άστρο 12 ^{ου} μεγέθους 3' νοτιοδυτικά. J 320.
Abell 12 (PK 198-6.1)	6.02.4	+09.39'	12	Πλανητικό νεφέλωμα	6900	The Hidden Planetary. Και είναι πράγματι κρυμμένο στην λάμψη του μ Ori (4.1 mag.). Για να το δούμε χρειάζεται μεγάλη μεγέθυνση (+400), απουσία ή μερική παρουσία του μ Ori από το πεδίο και φίλτρο O III. Από 8"
Abell 10 (PK 197-14.1)	5.31.8	+06.56'	14	Πλανητικό νεφέλωμα		Αμυδρότατο στις 10". Καλύτερα στις 15". Φίλτρα UHC ή O III. Βρίσκεται ανάμεσα σε δύο άστρα 12.5 μεγ. Στα 5' B/A υπάρχει όμορφο διπλό με διαφορά μεγέθους.
PK 193-9.1	5.40.7	+12.21'	13.8	Πλανητικό νεφέλωμα		Αμυδρό. Από 8". Φίλτρα UHC – O III.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Το νεφέλωμα του Ωρίωνα είναι ένα από τα highlights του ουρανού. Ενώ είναι ορατό με όλα τα οπτικά όργανα, είναι πράγματι πολύ εντυπωσιακό σε σκοτεινό ουρανό. Βελτιώνεται με όλα τα φίλτρα ανάλογα με το μέγεθος του τηλεσκοπίου. Στο κέντρο του νεφελώματος και λίγο βόρεια πολύ εντυπωσιακό είναι και το "Τραπεζίο". Στο Τραπεζίο εκτός από τα τέσσερα άστρα που είναι ορατά με όλα τα τηλεσκόπια, διακρίνουμε από 8" ότι τα α και c είναι και αυτά διπλά με συνοδούς τα e και f αντίστοιχα. Με μεγαλύτερα τηλεσκόπια (+15") διακρίνουμε στο κέντρο και πλησιέστερα στον d τον g και λίγο εκτός Τραπεζίου, αντίστοιχα στους a, c, τον h. Το M 42-43 (NGC 1976-82) είναι και από τις πρώτες επιλογές των αστροφωτογράφων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Το νεφέλωμα της Κεφαλής του Ίππου (HORSEHEAD) είναι από τις πιο πολυφωτογραφημένες περιοχές του ουρανού. Πρόκειται για ένα αμυδρότατο, οπτικά, νεφέλωμα εκπομπής (IC 434) που στο κέντρο του και λίγο ανατολικά περιλαμβάνει το σκοτεινό νεφέλωμα B 33, το οποίο μοιάζει με κεφάλι αλόγου. Ενώ είναι πολύ εντυπωσιακό φωτογραφικά, δεν είναι καθόλου εύκολο οπτικά. Αυτό συμβαίνει γιατί το πολύ αμυδρό νεφέλωμα IC 434 ανταποκρίνεται πολύ λίγο στα φίλτρα UHC και O III και ίσως περισσότερο στο H-Beta. Για να το παρατηρήσει κάποιος, χρειάζεται φίλτρο H-Beta κατά προτίμηση και O III σαν δεύτερη επιλογή. Τέλος χρειάζεται χαμηλή μεγέθυνση, απουσία του ζ Ori από το πεδίο και οδηγό το, εύκολο, μικρό, νεφέλωμα NGC 2023. Στο τέλος βγάζουμε και το NGC 2023 από το πεδίο. Οι εντυπωσιακές φωτογραφίες του HORSEHEAD έκαναν και συνεχίζουν να κάνουν κάποιους, ν' αρχίσουν ν' ασχολούνται με την Αστρονομία.

Στον αστερισμό του Ωρίωνα μπορούμε να παρατηρήσουμε και τα εξής αντικείμενα:

Τα ανοικτά σμήνη: **NGC 2186, NGC 2180** (χωρίς καλή συγκέντρωση).

Τους γαλαξίες: **NGC 1684** (αμυδρός), **NGC 1691** (αμυδρός), **NGC 1762** (αμυδρός), **NGC 1819** (αμυδρός), **NGC 1843** (αμυδρός, μεγάλος), **NGC 1875** (μέλος του **Hickson 34** ή **Arp 327**. Πολύ αμυδρός), **NGC 1924** (πολύ αμυδρός), **NGC 2110** (αμυδρός).

Τέλος τα διπλά άστρα: **ΟΣ 90, h 689, Σ 627, Σ 630, ΟΣ 100, Σ 652, Σ 667** (όμορφο, κίτρινο-σιέλ), **Σ 664, Σ 668, Σ 693, Σ 696, Σ 700, Σ 701, Wnc 2** (όμορφο, κοντινό), **Σ 712, ψ Ori (Knott 3,** όμορφο λόγω διαφοράς μεγέθους), **31 Ori** (ωραίο λόγω διαφοράς μεγέθους), **33 Ori** (σχετικά δύσκολο, διαχωρισμός 1.9"), **Σ 734** (όμορφο, τριπλό, με το A,B σχετικά δύσκολο, διαχωρισμός 1.7"), **λ Ori** (πολύ όμορφο κοντινό διπλό με δύο άλλους μακρινούς και αμυδρούς συνοδούς), **Σ 750, Σ 754, Σ 766, Σ788,789** (διπλό-τριπλό στο ίδιο πεδίο), **Σ 790, Σ816, ΟΣ 125, Σ 848.**